

Бекітілген

«Clover Foundation» Қоғамдық қоры

құрылтайшыларының жалпы

жиналысының шешімімен

2024 жылдың 16 қазанынан бастап

**ҮЗДІК ИНКЛЮЗИВТІК БІЛІМ БЕРУ
ТӘЖІРИБЕСІН ҚОЛДАНУ САЛАСЫНДАҒЫ
«ҚАЗІРГІ ЗАМАННЫҢ ҮЗДІК МҰҒАЛІМІ»
БАЙҚАУ ЕРЕЖЕСІ**

*«Елдің жаңа экономикалық
бағытының айқындаушы
принциптері әділдік, инклюзивтілік
және прагматизм болады».*

***Қазақстан Республикасының Президенті,
Қасым-Жомарт Тоқаев***

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы Ереже Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінің мұғалімдері үшін үздік **инклюзивті білім беру тәжірибелерін** қолдану саласындағы Педагогикалық шеберлік бойынша «Қазіргі заманның үздік мұғалімі» педагогикалық байқауын (бұдан әрі – Байқау) өткізу тәртібін айқындайды.

1.2. Осы Ереже (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы «Педагог мәртебесі туралы», 2007 жылғы 27 маусымдағы № 319-III «Білім туралы», 1996 жылғы 10 маусымдағы «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» (өзгертулермен және толықтырулармен) Заңдарына және басқа да нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес әзірленді.

1.3. Байқауды ұйымдастырушы – **«Clover Foundation» Қоғамдық қоры**, Астана қаласы, Қазақстан Республикасы (бұдан әрі – Қор). Байқау идеясы Қорға тиесілі және оны алғаш рет іске асырған Қор. **Қор осы іс-шараны ұйымдастыруда оның (Қордың) басымдылығын қамтамасыз ететін тұжырымдаманың бастамашысы және авторы болып табылады.**

2. БАЙҚАУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2.1. Байқау Мақсаттары:

2.1.1. Инклюзивті білім беру ортасында жұмыс істейтін мемлекеттік орта білім беру ұйымдары педагогтарының озық тәжірибесі мен үздік педагогикалық тәжірибесін тарату.

2.1.2. Қазақстан Республикасында достық қоғам құрудың оң идеяларын ілгерілету арқылы инклюзивті білім беру сапасын арттыру мақсатында қоғамдағы педагогтың имиджі мен мәртебесін арттыру, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған білім беру үдерісіне ата-аналардың сенімін нығайту.

2.1.3. Балалық шақта инклюзивті құндылықтарды қалыптастыруға жәрдемдесу, инклюзивті қоғамның оң идеяларын дамытуға және танымал етуге үлес қосу.

2.2. Байқау Міндеттері:

2.2.1. Инклюзивті білім беру саласында инновациялық педагогикалық әдістер мен тәсілдерді зерделеу мен қолдануды ынталандыру арқылы мұғалімдердің құзыреттілігі мен хабардарлығын арттыру.

2.2.2. Ерекше қажеттіліктері бар балаларды білім беру үдерісіне толық қамтуға ықпал ететін инклюзивті тәжірибені құру бойынша белсенді жұмыс істейтін мұғалімдерді қолдау және тану.

2.2.3. Білім беру ортасын жақсарту үшін, бірлесіп жұмыс істеу үшін мұғалімдер, білім беру ұйымдары және даму ерекшеліктері бар балалардың ата-аналары арасындағы ынтымақтастықты нығайту.

2.2.4. Қазақстан Республикасының педагогикалық қоғамдастығы арасында байқауға қатысушылар әзірлеген және пайдаланған озық педагогикалық әдістемелер мен табысты тәжірибелерді тарату.

2.2.5. Ерекше қажеттіліктері бар балалар өздерінің құрдастарымен стигматизациясыз және кемсітусіз оқи алатын толерантты және инклюзивті білім беру ортасын құру.

2.3. Байқау ерекше қажеттіліктері бар балаларды білім беру үдерістеріне қосуға белсенді ықпал етуге және олардың білім беру тәжірибесін жетілдіруге дайын педагогикалық қоғамдастықты қалыптастыруға бағытталған.

3. БАЙҚАУҒА ҚАТЫСУШЫЛАР

3.1. Байқауға Ақмола және Қарағанды облыстарының жалпы білім беретін мектептерінде жұмыс істейтін **бастауыш білім беру мұғалімдері** қатыса алады.

3.2. Байқауға қатысу үшін келесі өлшемшарттар қолданылады:

3.2.1. Байқауға қатысуға ниет білдірген мұғалімдерге қойылатын талаптар:

- Қазақстан Республикасының азаматы болу;
- 25 жастан 55 жасқа дейін болу;
- соңғы 3 жыл ішінде инклюзивті бастауыш білім беру саласында жұмыс істеу, атап айтқанда ерекше қажеттіліктері бар балалар бар және аптасына кемінде 16 сағат жүктемесі бар сыныпта сабақ беру;
- атқаратын қызметі мен мамандығына сәйкес біліктіліктің болуы;
- кәсіби қызметіңіз және инклюзивті білім беру саласындағы практикалық тәжірибеңіз туралы сенімді және толық ақпаратты ұсыну.

3.2.2. Байқауға қатысуға ниет білдірген қатысушылар жеке қатысады.

3.3. Байқауға қатысушылар осы Ережеде ұсынылған барлық белгіленген ережелер мен талаптарды сақтауға, сондай-ақ техникалық талаптарға сәйкес олардың инклюзивті білім беру саласындағы қатысуы мен жетістіктерін растайтын қажетті құжаттар мен материалдарды ұсынуға міндеттенеді.

4. БАЙҚАУ ТАҒЫНДАУ ЖӘНЕ ЖҰМЫСТАРДЫ ҰСЫНУҒА ТАЛАПТАР

4.1. Байқау «**Қазіргі заманның үздік мұғалімі**» номинациясы бойынша өткізіледі.

4.2. Жұмыс мазмұнына қойылатын жалпы талаптар:

4.2.1. Жұмыс ерекше қажеттіліктері бар балаларды оқу үдерісіне қосуға бағытталған оқыту тәжірибесін, әдістемелердің немесе жобалардың **сипаттамасын, талдауын және рефлексиясын** көрсетуі тиіс.

4.2.2. Жұмыстар түпнұсқада болуы керек және мұғалімдердің өз тәжірибесіне негізделуі керек.

4.2.3. Жұмыстарда инклюзивті білім беру саласындағы нақты нәтижелер мен жетістіктер көрсетілуі тиіс.

4.3. Кандидаттарды іріктеудің негізгі қағидаттары:

- Даму ерекшеліктері бар балаларды оқу процесіне қосуды қамтамасыз етудегі педагогикалық практиканың тиімділігі.
- Оқушыларға жеке көзқарасты көрсету және инклюзия принциптерін сақтау.
- Педагогикалық тәжірибенің арқасында қол жеткізген нақты нәтижелер мен өзгерістердің сипаттамасы мен талдауы.
- Ұсынылған байқаулық өтінімнің бірегейлігі, инновациялылығы және даралығы.
- Көшбасшылық қасиеттер және оқушылармен, ата-аналармен және мектеппен сұхбат жасай білу.
- Академиялық адалдық.
- Инклюзивті ортаны қолдау үшін әртүрлі ресурстарды пайдалану.
- Байқаулық өтінімді беруге қойылатын талаптарды сақтау.

5. БАЙҚАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

5.1. Байқау **онлайн** форматта өткізіледі.

5.2. Байқау өткізу тәртібі:

Кезең	Мерзімдері	Іс-шаралар
1	25 қазаннан 24 қарашаға дейін (22:00 ге дейін)	Құжаттарды қабылдау
2	25 қарашадан 01 желтоқсанға дейін	Жұмысты бағалау
3	03-07 желтоқсан	Қорытындыларды жариялау

5.3. Байқауға өтінім беру

1) орыс тілінде [осы сілтеме](#) бойынша

Орыс тілінде өтінімді толтыру жөніндегі [нұсқаулықпен](#) танысу

2) қазақ тілінде [осы сілтеме](#) бойынша

Қазақ тілінде өтінімді толтыру жөніндегі [нұсқаулықпен](#) танысу

3) Сондай-ақ Қордың ресми беттеріндегі сілтемелер бойынша жүзеге асырылады:

- @cloversf.kz Инстаграм парақшасындағы Таплинк

5.4. Байқау нәтижелері Қордың ресми парақшаларында жарияланады:

- www.cloversf.kz сайтында
- Инстаграм @cloversf.kz

5.5. Байқауға қатысу үшін **келесі материалдар мен олардың рәсімдеуіне қойылатын техникалық талаптар қажет:**

1) **Соңғы үш жылдағы** инклюзивті ортадағы кәсіби тәжірибені (түйіндеме, сертификаттар, жобалар, жетістіктер және т.б.) растайтын кәсіби портфолио. **Бір құжатта pdf форматында бірінен соң бірі сканерленген материалдар.**

Құжат аты – **Портфолио_Тегі_Қала/Ауыл_Мектеп №.**

Мысалы: Портфолио_Сулейменова_Қарағанды_34

2) Соңғы үш жылдағы инклюзивті ортада (ерекше қажеттіліктері бар балалар оқытылатын сыныпта) кәсіби қызметі туралы бірінші жетекшінің растауымен жұмыс орны туралы анықтама. **Pdf форматта.**

Құжат аты – **Анықтама_Тегі_Қала/Ауыл_Мектеп №.**

Мысалы: Анықтама_Сулейменова_Қарағанды_34

3) "Неліктен мен өзімді тиімді инклюзивті білім беру тәжірибесін қолдану саласындағы қазіргі заманның үздік мұғалімі деп санаймын?" тақырыбында бейне үзінді (ең көбі 2 минут). **MP3, MP4 форматында, салмағы 100 МБ артық емес,**

Құжат аты – **Неге мен_Тегі_Қала/Ауыл_Мектеп №**

Мысалы: Неге мен_Сулейменова_Қарағанды_34

- 4) Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеуде қолданылатын инновациялық әдістер мен тәсілдерді сипаттайтын және нақты оқушымен жұмыс істеудің бір жағдайының мысалында және үдеріс пен соңғы нәтижені сипаттайтын бейне үзінді (ең көбі 5 минут). **MP3, MP4 форматында**, салмағы 100 МБ артық емес, Құжат аты – **Кейс_Тегі_Қала/Ауыл_Мектеп №**
Мысалы: Кейс_Сулейменова_Қарағанды_34
- 5) Инклюзивті ортада жұмыс істегенде мұғалімнің трансформациясын көрсететін **рефлексивті эссе**. Эссе тақырыбы «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу тәжірибесі маған қалай әсер етті? Инклюзияға деген көзқарасым қалай өзгерді?» (ең көп дегенде 300 сөз). Өзгерістер психологиялық, эмоционалдық және басқа да аспектілерді қамтуы мүмкін. **Pdf форматта**.
Құжат аты – **Эссе_Тегі_Қала/Ауыл_Мектеп №**
Мысалы: Эссе_Сулейменова_Қарағанды_34
- 6) Мүдделі тараптардан 2 ұсыныс хат (мысалы, мектеп директоры, пән үйлестірушісі, оқушының ата-анасы). **Pdf форматта**.
Құжат аты – **Ұсыныс хат_Тегі_Қала/Ауыл_Мектеп №**
Мысалы: Ұсыныс хат 1_Сулейменова_Қарағанды_34
Мысалы: Ұсыныс хат 2_Сулейменова_Қарағанды_34

5.6. **Рәсімдеуіне қойылатын техникалық талаптарға сәйкес келмейтін байқау жұмыстарды байқау комиссия қарастырмайды.**

5.7. Қатысушылардың байқау құрамын тіркеу парағы және қорытынды рейтингтік кесте Қордың www.cloversf.kz ресми сайтында орналастырылған.

5.8. Қосымша сұрақтар бойынша төмендегі нөмірге хабарласа аласыздар: +7(707)223 61 75
Аружан Тюменбай.

6. САРАПТАМАЛЫҚ КОМИССИЯ

6.1. Сараптама комиссиясының құрамына осы Байқау Серіктестері қатарынан Қордың тәжірибелі ғылыми-педагогикалық қызметкерлері мен әкімшілік қызметкерлері және инклюзивті білім беру саласындағы басқа да тартылған сарапшылар кіреді.

7. ЖЕҢІМПАЗДЫ АНЫҚТАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

7.1. Байқаудың жұмыс тілдері – қазақ және орыс тілдері.

7.2. Критерийлер бойынша ұпайлар және оларды 0-ден 3 ұпайға дейін ұпаймен көрсету. Әрбір көрсеткіш бойынша максималды балл – 3. Бір байқау жұмыс үшін бір сарапшы берген жалпы балл 69 баллдан аспауы керек. Байқау комиссиясы сарапшысының қалауы бойынша жұмыстан алған жалпы әсерді ескере отырып (арнайы сыйлықақы) қорытынды балл 72 баллды құрайды.

7.3. Бағалау көрсеткіштері бойынша түсініктемелер:

3 ұпай – көрсеткіш мүмкіндігінше толық көрсетіледі

2 ұпай – көрсеткіш жеткілікті түрде көрсетілген

1 ұпай – көрсеткіш әлсіз көрсетілген

0 ұпай – көрсеткіш жоқ

7.4. Үздік жұмыстарды анықтаудың негізгі критерийлері:

№	Критерий	Көрсеткіштер	Ұпайлар
1	Мазмұны	Аталымдар тақырыбына сәйкестігі және педагогикалық тәжірибенің өзектілігін негіздеу	0-3
		Психологиялық-педагогикалық теорияларға сүйену, ғылыми дерек көздерін пайдалану мәдениеті	0-3
		Тәжірибені нақты практикалық нәтижеге бағыттау	0-3
		Ұсынылған тәжірибенің жүйелік сипаты мен тұтастығы	0-3
		Ұсынылған тәжірибенің бірегейлігі, инновациялылығы және даралығы	0-3
2	Оқу ісін ұйымдастыру	Мұғалімнің мақсат қою әдістерін меңгеруі (оқу ісінің мақсатын қоюдың анықтығы, айқындылығы және нақтылығы; мақсат қою кезеңінде мұғалім мен оқушының өзара әрекеттесуі)	0-3
		Оқушының оқу сабағын ұйымдастыруға қатыстыру (оқушыны сабақты бастауға дайындау, іскерлік ырғаққа қосу, ынталандыру әдістері, жоспарлауға қатысу, оқытудың жеке траекториясы, рефлексия)	0-3
		Оқу кейсі нәтижелілігінің айқындылығы, қол жеткізілген нәтижелердің қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкестігі	0-3
		Оқушының білім беру қажеттіліктерін және оқу жүктемесін оңтайлы бөлуді ескере отырып, жеке тәсілді көрсету	0-3
		Дидактикалық материалдарды, құрал-жабдықтарды, техникалық құралдарды және т.б. қолданудың негізділігі.	0-3
3	Оқу ісінің мазмұнының инклюзивті білім беру принциптері	Оқыту кейсі мазмұнының берілген тақырыпқа, мақсаттар мен міндеттерге сәйкестігі	0-3
		Білім беру ақпаратының ғылыми мазмұны және инклюзивті ортада дәлелденген оқыту әдістеріне сүйену	0-3

	мен талаптарына сәйкестігі	Күрделілігі мен көлемі бойынша мазмұнды құрылымдау және саралау	0-3
		Кейстің адамгершілік бағыты (эмпатия, қолдау, жағымды атмосфера және жағымды эмоциялық көңіл-күй жасау)	0-3
		Білім алушының күшті жақтарына, қызығушылықтары мен таланттарына сүйену	0-3
4	Кәсібилік	Мұғалімнің педагогикалық және инклюзивті мәдениеті: жалпы эрудиция, сөйлеу және мінез-құлық мәдениеті, оқу процесін басқарудағы әдептілік.	0-3
		Оқу кейсі кезіндегі білім алушылармен психологиялық-педагогикалық қарым-қатынас стилінің өнімділігі (гуманистік бағыт, бірлескен шығармашылық және ынтымақтастық)	0-3
		Педагогикалық мәнерлілік, импровизациялау, бейімдеу, ынталандыру, «позитивті педагогикалық көзқарасты сақтау»	0-3
		Білім беру үдерісіне басқа мүдделі тараптарды (ата-аналар, мұғалімдер және т.б.) тарту	0-3
5	Аналитикалық дағдыларды дамыту (рефлексия және өзін-өзі талдау)	Нақты мысалды немесе жағдайды және инклюзивті сыныптағы жұмыстың нәтижесінде болған өзгерістерді сипаттау	0-3
		Өзіндік өзгерістерге қысқа өзіндік талдау және рефлексия	0-3
		Эссенің негізгі санасын ұсынудың қысқалығы мен бейнелілігі	0-3
		Академиялық адалдық	0-3
6	Байқауға қатысушының байқау жұмысынан жалпы әсері	Қосымша айнымалы критерий. Ұпайлар қазылар алқасының шешімі бойынша беріледі. Ұсынылған жұмыстың арқасында инклюзивті білім беру үдерісіндегі оң өзгерістерді көрсету.	0-3

8. МАРАПАТТАУ МЕН АТАЛЫМДАР

8.1. Жұмыстары сараптамалық комиссияда қаралатын Байқаудың барлық қатысушылары қатысу туралы электронды сертификат алады.

8.2. Бағалау нәтижелері бойынша орындар былайша бөлінеді:

1 орын – 1 жеңімпаз

2 орын – 1 жеңімпаз

3 орын – 1 жеңімпаз

Номинациялар – әр номинация бойынша бір жеңімпазға көтермелеумен 3 номинация.

8.3. 1-орын иегері алады:

- **1-дәрежелі Диплом;**
- **жеңімпаздың біліктілігін арттыруға жұмсалатын 150 000 (жүз елу мың) теңге ақшалай сертификат;**
- **«Байқаудың елшісі» арнайы атауы.**

8.4. 2-орын иегері алады:

- **2-дәрежелі Диплом;**
- **жеңімпаздың біліктілігін арттыруға жұмсалатын 100 000 (жүз мың) теңге ақшалай сертификат;**

8.5. 3-орын иегері алады:

- **3-дәрежелі Диплом;**
- **жеңімпаздың біліктілігін арттыруға жұмсалатын 75 000 (жетпіс бес мың) теңге ақшалай сертификат;**

8.6. Номинация иегерлеріне: «Инклюзивті шығармашылық жолында», «Инклюзивті оқыту инноваторы», «Инклюзивті шешімдер шебері».

- **номинант сертификаты;**

- **бағалы сыйлық.**

8.7. «Инклюзивті шығармашылық жолында» номинациясы.

- [@cloversfkz](https://www.instagram.com/cloversfkz)
- www.cloversf.kz

9. «БАЙҚАУ ЕЛШІСІ» АРНАЙЫ АТАУЫ

9.1. Байқауда бірінші орын алған жеңімпазға «Байқау елшісі» мәртебесі беріледі.

9.2. Байқау аяқталғаннан кейін бір жыл ішінде, Елші Қормен ынтымақтасады және келесі іс-шараларға қатысады:

- 1) Елшінің кәсіби жолын және оқу үдерісінде инклюзивті әдістерді сәтті қолдануды көрсететін қазақстандық телеарналардың біріндегі сұхбат.
- 2) Елшінің кәсіби қызметін көрсету туралы мақала.
- 3) Елшінің инклюзия тақырыбын таратуға және ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар туралы хабардарлығын арттыруға бағытталған науқандар мен іс-шараларға белсенді қатысуы.
- 4) Елшінің қоғамдағы инклюзивті білім беруді жақсартуға ықпал ететін бағдарламалар мен жобаларды талқылауға және әзірлеуге қатысуы.

9.3. Байқау елшісі Қормен бірге білім берудегі инклюзивті идеялардың ықпалын және таралуын арттыруға көмектесе отырып, басқа да мүдделі тараптармен ынтымақтасады.

10. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 10.1. Байқауға қатысушылар мен жеңімпаздардың жұмыстары коммерциялық емес мақсаттарда, соның ішінде, бірақ олармен шектелмей, жұмыстарды қажеттіліктер үшін репродукциялау және байқауды ілгерілету мақсатында, әдістемелік және ақпараттық басылымдарда, байқаудың ресми беттерінде, сыртқы жарнамалық тасымалдағыштарда және полиграфиялық өнімдерде пайдаланылуы мүмкін.
- 10.2. Ұйымдастырушы Байқау ережелеріне өзгерістер енгізу құқығын өзіне қалдырады. Регламентке енгізілген өзгерістер туралы ақпарат жобаның ресми сайтында жарияланады және өтінімдерді қабылдаудың соңғы мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей Байқауға қатысушылардың электрондық пошталарына жіберіледі.
- 10.3. Жұмыстарды бағалау және Байқау жеңімпаздарын анықтау жөніндегі сараптама комиссиясының шешімдері түпкілікті болып табылады және шағымдануға жатпайды.
- 10.4. Байқауға қатысушылар осы Ереженің талаптарымен келіседі және Байқауды ұйымдастырушыға өзінің жеке деректерін Байқауды өткізу мақсатында және жеке деректерді қорғау бойынша қолданыстағы ережелерге сәйкес пайдалану құқығын береді.
- 10.5. Байқауды өткізу кезінде туындайтын барлық даулы мәселелер осы Ережемен және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.
- 10.6. Ұйымдастырушы Байқау аясында қатысушылар ұсынған материалдар мен деректердің сақталуына және құпиялылығына жауап береді.
- 10.7. Осы Ереже Қордың ресми сайтында немесе Instagram парақшасында жарияланған сәттен бастап күшіне енеді және Байқау аяқталғанға дейін қолданылады.
- 10.8. Осы Ережеге барлық өзгерістер мен толықтыруларды ұйымдастырушы енгізеді және жобаның ресми сайтында жарияланады.
- 10.9. Осы Ережеге енгізілген толықтырулар мен өзгерістер олар Қордың ресми интернет-ресурсында жарияланған сәттен бастап күшіне енеді.